

[Knud Jespersen.]

farten har fået fat i manuskriptet fra den gang, da man greb ind i overenskomstsituationen i marts måned. Da blev det også sagt: vent nu bare, kære venner! Hvis de uansvarlige arbejdere kunne holde sig i ro, så går det hele alt sammen. Nu har vi grebet ind, og selv om prognoserne er lidt usikre, så var økonomiministeren sikker på, at det ville gå godt.

Nu sagde økonomiministeren: usikkerheden findes i prognoserne. Ja, det gør den, hr. økonomiminister, men den findes i endnu højere grad i regeringen, for hvis man bliver ved med at tage de skøn, der går på tværs af prognoserne — og det har man jo gjort — så kommer man til de ulyksalige resultater, at lige meget hvad der sker, så siger man bare: vent til i morgen, så kommer det til at gå. Og de, der venter til i morgen, ved, at det kommer ikke til at gå.

Om opsvinget i USA og Japan: under første behandling dokumenterede jeg, at de har kun anvendelse for to tredjedele af deres produktionsapparat. Ja men inden de får anvendt den fulde kapacitet, vil hverken Europa eller Danmark alene mærke noget til denne sag, og så er der ikke tale om at så blå, men så er der tale om at sprede en falsk optimisme.

Hvad angår spørgsmålet om ansvarligheden over for beskæftigelsen, og at den nu er sat i højsædet, er det rigtigt. Men hvad er nu årsagen til, at regeringen møder frem med to forskellige opfattelser, en rigtig opfattelse nu: at forbruget skal udvides for at få arbejde i gang, og en i bund og grund forkert opfattelse: at det skal begrænses, før konjunkturerne er vendt? Det er jo det, der ligger i det såkaldt lange perspektiv. En af delene må være forkert. Begge dele kan ikke være rigtige, og vi har støttet den tanke, der er meget beskedene, men går i den rigtige retning, og har vendt os imod den anden tanke.

Så må jeg nok sige, at jeg var dybt rørt, da statsministeren talte om al den nytænkning, der var mobiliseret. Jeg forstår, at det går langsomt i socialdemokratiet, hvad angår nytænkning. Denne nytænkning er historisk dateret tilbage til 1933. Jeg gør lige statsministeren opmærksom på, at vi nu har den 12. september, og at vi er i 1975. Det er altså 42 år siden, at Kanslergadeforli-

get, som var en aldeles udmærket skabelon, blev indgået, ikke for at forene over midten, men for at rykke til den anden side.

Og så til statsministerens betragtninger om de arbejdsvillige. Ja, det er da klart, at venstre er arbejdsvillig, det forstår jeg da godt. Her får man pludselig en chance for at få indført alle tiders hovedelement i sit program. Jeg ved ikke, om det er parlamentarisk korrekt at sige: pokker skulle tage dem, hvis ikke de vil arbejde for den side af sagen — det har man da vist lov til at tænke indvendig — så ville der være noget galt, og det, der er galt, er jo ikke, at de ikke fører klassepolitik, tværtimod. Det, der er galt, er, at socialdemokratiet ikke har ført arbejdernes klassepolitik ind i den side af sagen.

Så siger man, at over for den udvikling er der nogle, der håber på strejker og demonstrationer og venter på, at opviglerne skal tage fat. Nej, det er der ikke. Men statsministeren har sagt, at man er frit stillet i socialdemokratiet med hensyn til at fremsætte forslag, der ikke strider mod ånden i forligsaftalen, og det er en meget farlig, en livsfarlig formulering. Hvis det ikke strider mod ånden! Jeg vil benytte lejligheden til at spørge: strider det mod ånden i forliget at gennemføre den nye arbejdsmiljølov, der forudsætter, at man skal antage flere i offentlig tjeneste? Hvor ligger ånden henne, og hvem bestemmer, hvad der er ånden i det forlig? For ånden er jo noget meget problematisk og ikke særlig konkret.

En anden ting. I forliget er det understreget, at man vender sig mod lønindrømmelser, forhøjelser, som er fremkaldt uden for de hjemlede overenskomsters bestemmelser. Så kan man sige én gang til: Er det andre, der laver uro? Ja, det er da rigtigt, at man kan påstå, at nu beslutter vi, at denne vinter skal være mild, og så kan vi slå alle termometrene i stykker og sige, at så vidt vi skønner, er der 38 graders varme — det er der i hvert fald, når vi går i badstue. På samme måde kan man også skønne, hvis vi beslutter, at nu må de ikke få længelidning. Hvis de så alligevel gør det, og hvis de alligevel går i strejke ligesom imod tvangsloven, ja, så er det de uansvarlige, men det er de ansvarlige, der har fremkaldt denne udvikling.

Jeg vil af historiske grunde gerne erindre om, at der er ikke gennemført en eneste ting, der ikke har vendt den tunge ende